

Dyrkningstips for skålplante

Silphium perfoliatum er en flerårig kurvblomst, der kun danner en lav roset det første år. Den er derfor følsom for ukrudtskonkurrence.

- ▶ Plantetidspunkt: omkring 1. juni
- ▶ Planteafstand 50 cm
- ▶ Rækkeafstand: 50-70 cm
- ▶ Tåler ikke ukrudtskonkurrence, holdes rene til de lukker rækken
- ▶ Danner roset første år, fryser væk og skyder til foråret
- ▶ Blomstrer fra juli til september
- ▶ Forårsgødskning er nødvendigt (50 kbm. pr. ha)

Kilde: www.silphie.info

MARK & STALD

Noteringen

▶ Svin

Basisnotering (70,0-86,9) uge 25 11,10 kr.

Friland A/S giver i uge 25 følgende tillæg til konventionel notering: Øko-tillæg (alle grise): 4,00 kr./kg. Kvalitetstillæg (godkendte grise): 2,00 kr./kg. Ud over á conto udbetalingen ydes økologisk markedstillæg afhængigt af afsætningsituationen - for uge 25: 5,25 kr./kg for alle grise. Søer slagtes pt ikke. Der udbetales også konventionel efterbetaling fra Danish Crown.

▶ Smågrise

Vejledende notering fra Videncenter for Svineproduktion for økologiske smågrise for uge 25: Beregnet smågrisenotering: 30 kg: 775,54 kr. (+6,33). Kg-regulering: 12-25 kg: 12,74 kr. 25-30 kg: 13,85 kr. 30-40 kg: 16,06 kr. Noteringen tager udgangspunkt i basisnoteringen fra Friland A/S og er inklusive efterbetaling.

▶ Kvæg

Friland A/S giver følgende merpriser for økologisk kvæg leveret i uge 25: Ungtyre u/12 mdr.: 1,85 kr./kg. Stude og kvier: Variabelt tillæg: 2,75 kr. pr. kg. Kontraktstillæg*: 2,00 kr./kg. Køer: 2,00 kr./kg. Restgruppe: 1,25 kr./kg. Tillæggene gives efter veldefinerede kvalitetskrav. *Kvalitets-godkendte dyr på kontrakt aftegnes med variabelt tillæg + kontraktstillæg.

▶ Tyrekalve

Vejledende notering på økologiske tyrekalve af stor malkerace fra Brancheudvalget for Økologiske Kødproducenter: Jersey, (3. mdr., 65 kg). Pris: 1.121 kr. Kg-reg.: 10 kr. Stor race, (3. mdr., 96 kg). Pris: 2.105 kr. Kg-reg.: 11 kr. Priserne er inkl. afhorning og studning.

Økologi & Erhverv tager forbehold for evt. fejl.

Planteavlskonsulent Carsten Markussen, er på besøg hos Ove Edlefsen i St. Jyndeved for at besigtige skålplanterne og en blandingsafgrøde - Biogas1 - som indgår i projektet 'Bæredygtige afgrøder til biogas'.

Skålplanten er i jorden

BIOGAS1: Silphie - eller skålplante - kaldes den flerårige art, som netop er plantet ud i forsøgsmarker i Foulum og St. Jyndeved

Tekst og foto: Karen Munk Nielsen

Den siges at blive to-tre meter høj, men som de spinkle lysegrønne planter står her i den sønderjyske sandjord, er det svært at forestille sig. Skålplante kaldes den. Den tilhører astersfamilien, og målet med dyrkningen er at teste dens værdi som økologisk energiafgrøde i Danmark.

Det fortæller planteavlskonsulent og projektleder Carsten Markussen, som er taget til St. Jyndeved for at besigtige skålplanterne og en blandingsafgrøde - Biogas1 - som indgår i projektet 'Bæredygtige afgrøder til biogas'.

Det bæredygtige består i, at planterne er flerårige og derfor opbygger kulstof i jorden i stedet for at tære på jordens beholdning. Samtidig er de valgte arter blomstrende og derfor gode bestøverplanter.

Amerikansk præriepilte

Skålplanten er oprindeligt en præriepilte, som derfor burde være temmelig hårdfør, både hvad vand og kulde angår - i hvert fald når den

først er veletableret. Den er udbredt i Canada og det østlige USA. Planterne her er tykke og plantet ud på 75 cm rækkeafstand med 33 cm mellem hver plante. De står godt men mangler vand, konstaterer Carsten Markussen og Ove Edlefsen, der til daglig styrer forsøgsmarkerne. Han vil sætte vandingsmaskinen på senere på dagen.

I næste uge skal de radrenses, og arealet er ikke større, end at det om nødvendigt kan håndhakkes, hvis den mekaniske indsats ikke rækker.

Blanding står noget blandet

Mere bekymret er Ove Edlefsen for arealet med blandingsafgrøden Biogas1. Spørgsmålet er, om spireevnen i frøene har været god nok. Det er fem uger siden, de blev sået, og parcellen står underligt uens med meget svagt plantedække nogle steder.

Der er ikke andet at gøre end at lægge sig på knæ og begynde at lede efter planter i sårækken. Det er noget af et projekt, eftersom der er sået 25 forskellige en- og flerårige, kendte og mindre kendte arter ud, og arealet i øvrigt byder på en varieret bestand af ukrudt. Skillelinjen mellem afgrøde og ukrudt er ikke skarp. For eksempel indgår gråbynke i biogasblandingen, og boghvede er både udsået og står som ukrudt efter tidligere års dyrkning.

Nogle arter er lette at identificere. Storfrøede arter som solsikke og katost står fint og tydeligt. Kløverplanter finder konsulent og forsøgsleder også, mens de er mere i tvivl om en lille rosetformet plante, der nogle steder står i tætte plamager og andre steder er nærmest fraværende.

- Jeg tror i og for sig, det er spiret godt nok, der er bare ikke rig-

tig knald på planterne, konkluderer Ove Edlefsen til sidst.

Carsten Markussen mener at se tegn på kaliummangel, selv om der er nedfældet 70 kg N i gylle.

- Hvis I vander og giver 20-30 kg kalium i dag, så burde I kunne se en effekt allerede om et par dage.

Det bliver aftalen.

I kraft af de enårige arter i blandingen kan der høstes biomasse allerede i år i blandingsafgrøden, men den store høst af tørstof forventes først fra år to. Skålplanterne kan også først høstes næste år.

- Projektet løber i to år, men vi håber, det på en eller anden måde bliver muligt at videreføre det i yderligere nogle år, så vi kan se, hvad de kan præstere over tid, siger Carsten Markussen.

T.v.: Ukrudt eller ej? Flere af de udsåede arter er samtidig almindeligt markukrudt. Det gør det ikke nemt at vurdere, om fremspiringen er tilfredsstillende og etableringen vellykket.

T.h.: Skålplante.